
مدل مفهومی شناسنامه فرهنگی اجتماعی محلات شهر اصفهان

دکتر مهدی ژیانپور و همکاران

www.ketab.ir

عنوان و نام پدیدآور	:	مدل مفهومی شناسنامه فرهنگی اجتماعی محلات شهر اصفهان / مهدی ژیانپور
.... [و دیگران] [برای] معاونت پژوهشی جهاد دانشگاهی واحد اصفهان	:	اصفهان: جهاد دانشگاهی، واحد اصفهان، ۱۳۹۹.
مشخصات نشر	:	۵۰۸ ص. جدول: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
مشخصات ظاهری	:	شابک: 978-600-318389-6
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	مهدی ژیانپور، مینا جلالی، مهوش خادم‌الفرقانی، زهرا ناجی اصفهانی.
یادداشت	:	کتابنامه
موضوع	:	محلها -- ایران -- اصفهان
موضوع	:	Neighborhoods--Iran--Esfahan
موضوع	:	اصفهان -- زندگی فرهنگی -- آمار
موضوع	:	Esfahan (Iran) -- Intellectual life -- Statistics
شناسه افزوده	:	ژیانپور، مهدی، ۱۳۵۷ -
شناسه افزوده	:	معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری اصفهان
شناسه افزوده	:	مدیریت پژوهش، خلاقیت و فناوری‌های نوین شهرداری اصفهان
شناسه افزوده	:	جهاد دانشگاهی. واحد اصفهان. معاونت پژوهشی
شناسه افزوده	:	جهاد دانشگاهی. واحد اصفهان
شناسه افزوده	:	Jahad Daneshgahi. Isfahan Branch
رده بندی کنگره	:	DSR 2073
رده بندی دیویی	:	۹۵۵/۹۳۲۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۴۳۱۷۹۷

انتشارات جهاد دانشگاهی واحد اصفهان
 اصفهان - جنب درب شمالی دانشگاه اصفهان - میدان آزادی
 واحد اصفهان تلفن: ۳۳۶۸۰۰۶۲ www.jahadbookshop.ir

- عنوان: مدل مفهومی شناسنامه فرهنگی اجتماعی محلات شهر اصفهان
- پدیدآور: مهدی ژیانپور، مینا جلالی، مهوش خادم‌الفرقانی، زهرا ناجی اصفهانی
- با همکاری: معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری اصفهان
- مدیریت پژوهش، خلاقیت و فناوری‌های نوین شهرداری اصفهان
- معاونت پژوهشی جهاد دانشگاهی اصفهان
- مدیر تولید: اسماعیل بهارلویی
- نوبت چاپ: اول
- تاریخ نشر: ۱۳۹۹
- تیراژ: ۱۰۰۰
- قیمت: ۸۰,۰۰۰ تومان
- شابک: 978-600-318389-6

مرکز پخش:	اصفهان	(۱)	انتشارات جهاد دانشگاهی واحد اصفهان	۳۱ - ۳۶۸۰۰۶۲
		(۲)	علم گستر سپاهان	۳۱ - ۳۲۲۱۹۹۹۷
		(۳)	کتاب کیمیا - میدان شهدا - خیابان کاوه	۳۱ - ۳۴۴۸۰۲۸۵
مرکز پخش:	تهران	(۱)	انتشارات جهاد دانشگاهی (دفتر مرکزی)	۲۱ - ۶۶۴۸۷۶۲۶
		(۲)	کتابیران	۲۱ - ۶۶۴۹۴۴۰۹
		(۳)	دانشیران	۲۱ - ۶۶۴۰۰۲۲۰

فهرست

مقدمه	۹
پیشگفتار	۱۱
تقدیر و تشکر	۱۳
فصل اول: مطالعات نظری	۱۵
۱-۱- مقدمه	۱۷
۲-۱- درآمدی بر مفهوم محله	۱۸
۳-۱- محلات در تاریخ ایران	۲۶
۴-۱- رویکردهای توصیف‌کننده‌ی محلات	۳۶
فصل دوم: طراحی مدل مفهومی	۶۳
۱-۲- مقدمه	۶۵
۲-۲- کاوش در اسناد	۶۶
۳-۲- الگوی اولیه‌ی توصیف ویژگی‌های فرهنگی اجتماعی محلات شهر اصفهان	۱۵۹
۴-۲- تحلیل نشست‌های گروهی و مصاحبه‌های فردی صاحب‌نظران	۱۶۷

مقدمه

شهرها از دیرباز با تقسیمات محله‌ای خود، هویت‌های ویژه و متفاوتی برای محلات می‌آفریدند. هویت‌های مذکور که برآمده از ویژگی‌های افراد ساکن در آن محلات بودند به گونه‌ای متبلور می‌شد که ساکنان آن چه در اجتماع و چه در کالبد، دارای وحدت و هماهنگی مخصوص به خود بودند. اما امروزه با توجه به تغییرات صورت گرفته در زیست شهری، مهاجرت‌ها و مرزبندی‌های اداری محلات شهری، هویت، انسجام و هماهنگی محلات، کمرنگ و گاهی دچار ابهام شده است. شهر اصفهان نیز به عنوان یکی از شهرهای تاریخی گذشته و یک کلان‌شهر جدید، از این قاعده مستثنی نیست.

از آنجایی که «محله محوری» به عنوان یکی از رویکردهای اصلی فعالیت در مدیریت شهری محسوب می‌گردد، کلیه ارکان این نهاد اجتماعی بخش اعظمی از فعالیت‌ها و اقدامات خود را با این نگاه تعقیب می‌نمایند. بطوری که رویکرد غالب در فعالیت‌های فرهنگی اجتماعی کلان‌شهر اصفهان حرکت به سمت رویکرد محله محوری است. بدین معنا که در کنار فعالیت‌های شهری که بخشی از منابع را به خود معطوف می‌کند، اکثر منابع مالی و انسانی به سمت فعالیت‌های محله‌ای سوق پیدا خواهد نمود و مقیاس جغرافیایی برای انجام امور «محله» خواهد شد. طراحی مدل مفهومی، محققان و سیاست‌گذاران فرهنگی را مجبور به بینشی نظری جهت شناسایی مؤلفه‌های مورد نظر در محله خواهد نمود. همچنین امکان برنامه‌ریزی مبتنی بر اطلاعات علمی و دقیق

را فراهم می‌نماید، از هدر رفتن منابع جلوگیری می‌کند، همگرایی دستگاه‌های مؤثر در محله را به ارمغان آورده و به تسریع و انسجام فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی در محلات منجر خواهد شد.

کتاب «طراحی مدل مفهومی شناسنامه فرهنگی اجتماعی محلات شهر اصفهان» که از نتایج پروژه‌های پژوهشی مساله محور در شهرداری اصفهان می‌باشد طراحی مدل بومی شناسنامه‌ی فرهنگی اجتماعی محلات شهر اصفهان را مورد بررسی قرار داده و مجموعه‌ای از شیوه‌نامه‌ها و پرسشنامه‌های مورد نیاز برای تعیین شاخص‌های شناسنامه فرهنگی محلات را در اختیار متولیان فرهنگی شهرداری‌ها قرار داده است تا با توجه به سیاست جاری محله محوری در مدیریت شهری، لزوم شناخت اختصاصی هر یک از محله‌های شهری بیش از پیش نمایان شود.

کتاب حاضر با همکاری مستمر کارشناسان مدیریت پژوهش، خلاقیت و فناوری‌های نوین معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی، معاونت فرهنگی و اجتماعی، رصدخانه فرهنگی اجتماعی و توسط معاونت پژوهشی جهاد دانشگاهی واحد اصفهان به مدیریت آقای دکتر زبانی‌پور انجام یافته است. بدینوسیله از زحمات همه این عزیزان، گروه مجری و همچنین گروه نظارت و راهبری که همگی و همکاری آنها منجر به انجام این مطالعه شده است، قدردانی می‌نمایم.

قدرت الله نوروزی

شهردار اصفهان